

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА
И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за интеграция на хората с увреждания, № 854-01-59, внесен в Народното събрание от г-жа Светлана Ангелова и група народни представители на 29.06.2018 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АДЕМОВ,

Защитата на правата на хората с увреждания е приоритет в дейността на омбудсмана, поради което бих искала да изразя становище по законопроекта за изменение и допълнение на Закона за интеграция на хората с увреждания, № 854-01-59, внесен в Народното събрание от г-жа Светлана Ангелова и група народни представители на 29.06.2018 г.

През последните няколко месеца предизвикателствата, пред които са изправени хората с увреждания, са в центъра на общественото внимание. Протестите, организирани и проведени както от национално представителните организации, така и от родителите на децата с увреждания, ясно показват недоволството и нетърпимостта на хората с увреждания към натрупаните и нерешени през годините проблеми.

Голяма част от трудностите за хората с увреждания се дължат на остарялата като философия и неправилно разписана нормативна уредба, в която липсва индивидуалният подход и която е в противоречие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

Действащата нормативна уредба в преобладаващата си част ограничава правата и възможностите на хората с увреждания за социално включване, като доказателство за това са значителният брой съдебни решения срещу основни разпоредби, регламентиращи социално-икономическата закрила в Закона за интеграция на хората с увреждания и Правилника за прилагането му /ППЗИХУ/.

Последен пример са Решения № 7271 от 01.06.2018 г. и № 7706 от 11.06.2018 г. на Върховен административен съд (ВАС), с които се отменят разпоредбите на чл. 24, ал.2, чл. 25, чл. 26 и чл. 27, ал. 3 от ППЗИХУ, уреждащи размера на месечните добавки за социална интеграция.

Като омбудсман винаги съм подчертавала, че вече придобити права не трябва да бъдат отнемани и не трябва уязвими граждани, каквито са хората с увреждания, да плащат за грешките на отговорните институции. Затова е необходимо, спешно да

бъдат предприети действия, за да бъде гарантирано продължаване на изплащането и отпускането на месечните добавки за социална интеграция.

Основният въпрос е дали предложеният подход в Законопроекта е единственият възможен и най-правилен за решаване на проблема и за осигуряване на правата на хората с увреждания и дали това не е една своеобразна стъпка назад от принципите на Конвенцията за правата на хората с увреждания.

Притеснението ми е предизвикано от факта, че Конвенцията изисква индивидуален подход към задоволяване на потребностите на хората с увреждания, а в момента се предлага отново плащане на средства „на калпак“, независимо от нуждите на човека с увреждания. Предлага се доста оспорваният през годините гарантиран минимален доход, който не се актуализира достатъчно често и адекватно, да бъде включен на законово ниво като основа при определянето на размера на добавките.

Известен факт е, че в момента се работи по нов Закон за хората с увреждания и очакванията на всички са, че подготвяните и обсъждани сега изменения в Закона за интеграция на хората с увреждания ще бъдат в сила само за кратък период.

Все пак следва да обърне внимание на възможния риск от забавяне или неосъществяване на подготвяните реформи, което би могло да превърне тези т.нар „временни“ и противоречащи на Конституцията на Република България и на Конвенцията текстове в трайна нормативна уредба за неизвестен период от време.

Във връзка с изложеното, предлагам:

1. Да бъдат взети мерки за изменения в ППЗИХУ, като текстовете да се съобразят с решенията на Върховния административен съд и бъдат приведени в съответствие с Конвенцията за правата на хората с увреждания.
2. Ако изменението на ППЗИХУ ще отнеме твърде много време и ще постави в риск правата на хората с увреждания, и поради това бъдат предприети изменения в Закона за интеграция на хората с увреждания, следва да се гарантира временния характер на тези промени, с оглед противоречието им с Конституцията и Конвенцията за правата на хората с увреждания.

С убеждението, че и Вие споделяте моята позиция, изразявам надеждата, че при разглеждане на законопроекта горесцитираните предложения ще бъдат обсъдени и подкрепени.

С уважение,

МАЯ МАНОЛОВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ